

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Потуторського ліцею

_____ Ольга ПОЛЯК

« » _____ 2023 р.

**Освітня програма
ПОТУТОРСЬКОГО ЛІЦЕЮ
на 2023 / 2024 навчальний рік
Бережанської міської ради
Тернопільської області**

Схвалено

педагогічною радою

Потуторського ліцею

протокол № 1

від 30 серпня 2023 року

ЗМІСТ

- 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.**
- 2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮПРОГРАМОЮ.**
- 3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.**
- 4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ.**
 - НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І СТУПЕНЯ (1-4 класи)**
 - НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II СТУПЕНЯ (5-6 класи)**
 - НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II СТУПЕНЯ (7-9 класи)**
 - НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН III СТУПЕНЯ (10-11 класи)**
- 5. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ.**
- 6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.**
- 7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.**

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання.

Освітня програма розроблена закладом загальної середньої освіти на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм курсів, дисциплін. Педагогічний колектив керується вимогами нормативної бази, що визначає обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою на 2023/2024 н.р.

Структурно освітня програма ліцею є наскрізною, розробленою для декількох рівнів освіти (початкової, базової середньої та профільної освіти). Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності ліцею.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;

- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно- ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у Потуторському ліцеї єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

крім того:

I ступеня (початкова освіта):

- для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);
- для 3-4 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

II ступеня (базова середня освіта):

5-6 класи (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

- наказу МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Державного стандарту базової освіти (5-9 класи) постанова КМУ від 30.09.2020 №898 « Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти».

7- 9 класи:

- наказу МОН України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (6-11 класи) постанова КМУ від 23.11.2011 №1392;

III ступеня повна (профільна) загальна середня освіта:

10, 11 класи:

- наказу МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464) "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, таблиця 2).

2.ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою *базової середньої освіти* можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з [додатком 2](#) до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Профільну середню освіту можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

3 ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2023/2024 навчальний рік становить:

1-4 класи : 98 год;

5-6 класи :65 год.;

7-9 класи: 102 год;

10-11 класи: 66,5 год. Всього :331,5 год.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1- 4-х класів (додаток 1), для 5-6 класів (додаток 2), 7-9 класів (додаток 3), для 10-го і 11-го класів (додаток 4).

Навчальні плани II та III ступенів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма **не включає освітні послуги**, які надає школа за батьківські кошти.

Навчальні плани для 10-11 класів реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора ліцею.

Години варіативної складової розподіляються на:

- на вивчення профільних предметів,
- введення курсів за вибором, факультативів.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Загальні засади

Назва навчального закладу : Потуторський ліцей Бережанської міської ради
Тернопільської області

Форма власності: комунальна.

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний.

Мова навчання: українська.

Структура 2023 / 2024 навчального року

Навчальні заняття організовуються за
семестровою системою:

I семестр – 1 вересня - 22 грудня 2023 року,

II семестр – 08 січня – 31 травня 2024 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 16 жовтня по 22 жовтня 2023 року(початок занять 23 жовтня 2023 року)

зимові – з 23 грудня 2023 року по 07 січня 2024 року (початок занять 08 січня 2024 року)

весняні –25 березня по 31 березня 2024 року (початок занять 01 квітня 2024 року)

Навчальні екскурсії для учнів 1- 4 класів та навчальна практика для учнів 5- 8, 10 класів у 2023/2024 навчальному році організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та згідно рішення педради від 30.08.2023 р. (протокол №1) проводяться упродовж навчального року.

Початок занять – о 08.10 год.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 16 закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах – 35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-11-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великої перерви - тривалістю 30 хвилин (після третього уроку).

Варіативна складова навчального плану використана із врахуванням індивідуальних особливостей учнів, їх здібностей та бажання батьків.

Години варіативної складової навчальних планів передбачаються на:

- введення профільного предмета українська мова в 10 класі;
- введення профільного предмета історія України в 11 класі;
- збільшення годин окремих предметів інваріантної складової;
- впровадження курсів за вибором;
- факультативні заняття.

При розподілі варіативної складової навчального плану враховується гранично допустиме навантаження на одного учня.

В 2023/2024 н.р. введено профільні предмети:

Історія України - 1,5 год. в 11 кл.

Українська мова – 2 год. в 10 кл.

З метою поглиблення знань збільшено години інваріантної складової

Потуторського ліцею

«Захист України» 10 - (0,5 год), 11 (0,5 год год.)

З метою поглиблення знань введено курси за вибором варіативної складової Потуторського ліцею:

- Початкова військова підготовка 8 кл. (0,5 год), 9 кл. (0,5 год.)

Факультативні заняття:

- Хімія - 8 клас (0,5 год.)
- Хімія – 9 клас (0,5 год.)
- Основи християнської етики 5,5 год.
1 – 11 клас – по 0,5 год. на основі заяв батьків та з метою виховання християнської моралі.

Факультативні заняття і курси за вибором проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У 2023/2024 навчальному році у Потуторському ліцеї сформовано **11** класів.

У Жовнівській філії 3 клас і 2,4 клас - комплект

Мережа класів Потуторського ліцею на 2023/2024 н.р.

Клас	Потуторський ліцей			Жовнівська філія Потуторського ліцею		
	З них		Загальна кількість учнів	З них		Загальна кількість учнів
	хлопці	дівчата		хлопці	дівчата	
1	6	2	8			
2	4	4	8		2	2
3	2	4	6	1	4	5
4	2	3	5	5	1	6
5	4	5	9			
6	6	4	10			
7	7	4	11			
8	4	6	10			
9	8	5	13			
10	3	5	8			
11	4	2	6			
Усього	50	44	94	6	7	13

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додатки 1- 4).

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради

(протокол від 30.08.2023р. № 1) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

Клас	Модулі
5	Алтимат-фризбі. Баскетбол. Бадмінтон. Баскетбол 3*3. Волейбол. Гімнастика. Доджбол. Настільний теніс. Пання. Петанк. Рухливі ігри. Футзал.
6	Алтимат-фризбі. Баскетбол. Бадмінтон. Баскетбол 3*3. Волейбол. Гімнастика. Доджбол. Настільний теніс. Пання. Петанк. Рухливі ігри. Футзал.
7	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Гімнастика.
8	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Гімнастика
9	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Гімнастика
10	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Гімнастика
11	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Гімнастика

За рішенням виконавчого комітету Бережанської міської ради від 25 серпня 2023 року № 896 « Про затвердження мережі закладів освіти Бережанської міської територіальної громади на 2023/2024 н.р.» організовано роботу групи подовженого дня 1 група , 0, 5 ставки з 01.09 2023 року.

Додаток №1, 1-2 класи наказ МОН України від 08.10.2019 р.№ 1272,
3-4 класи наказ МОН України від 08.10.2019 р.№ 1273

Навчальний план для 1-4 класів Потуторського ліцею на 2023 / 2024 н. р.

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				Разом
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Навчання грамоти	7	7	7	7	28
Іншомовна(англійська)	Англійська мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	4
Інформатична			1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		22	24	25	25	96
Варіативний складник						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Основи християнської етики	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	20	23	23	86
Сумарна кількість навчальних		22,5	24,5	25,5	25,5	98

годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)						
---	--	--	--	--	--	--

Директор

Ольга ПОЛЯК

Додаток №2 до наказу МОН України від 19.02.2021 р. №235

Навчальний план для 5-6 класів Потурторського ліцею на 2023/2024 н.р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		Разом
		5	6	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	7
	Іноземна мова (німецька)	2	2	4
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	2
	«Духовність і мораль в житті людини і суспільства»	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	2	3
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3
Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька	Інтегрований курс «Музичне мистецтво»	1	1	2
	«Образотворче мистецтво».	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	31+3	65
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	34	65

Директор

Ольга ПОЛЯК

Навчальний план Потуторського ліцею основної школи на 2023 / 2024 н. р

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин			Разом
		7	8	9	
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	2	2	2	6
	Німецька мова	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільство - знавство	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1		-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	1
	Мистецтво/ Худ. культ.	-	1	1	2
Математика					
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство					
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5

Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура**	3	3	3	9
Разом		29+3	29,5+3	31+3	98,5
<i>Факультативні заняття</i>					
Хімія			0,5	0,5	1
Основи християнської етики		0,5	0,5	0,5	1,5
<i>Курси за вибором:</i>					
Початкова військова підготовка			0,5	0,5	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	98
Всього		32,5	34	35,5	102

Директор

Ольга ПОЛЯК

Навчальний план Потуторського ліцею для старшої школи на 2023/2024 н. р.

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Всього
	10	11	
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Іноземна мова(англійська)	2	2	4
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2		2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	6
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура	3	3	6
Захист України	1,5	1,5	3
Інформатика	2	1	3
Технології	1	2	3
Разом	30	29	59
Профільні предмети: Історія України		1,5	1,5
Українська мова	2		2
<i>Факультативні заняття</i>			

Основи християнської етики	0,5	0,5	1
Захист України	0,5	0,5	1
Трудове навчання МНВК	1	1	2
Всього	34	32,5	66,5

Директор

Ольга ПОЛЯК

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня
(затверджені наказом МОН від 08.10.2019 № 1272,1273)
1-4 класи**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
13.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів

II ступінь

**Перелік навчальних програм для 5- 6 класів НУШ у 2023/ 2024 н.р.
затверджених наказом МОН України від 12 .07. 2021 року № 795**

1. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
2. «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
3. «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І.,Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А.,Макаренко В.М., Тригуб І.А.)
4. «Зарубіжна література. 5–6 класи»для закладів загальної середньої освіти(автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В.,Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П.,Турянниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
- 5.Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
6. «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти(автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)
7. «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.).
8. «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.).
9. «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти(автор Коршевніук Т.В.)

10. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г)
11. Модельна навчальна програма з курсу “Духовність і мораль в житті людини і суспільства” для 5–6 класів авторів Жуковський В. М., Сіданіч І. Л. та ін.
12. «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М. Павич Н.М.)
13. «Здоров'я, безпека та добробут» для 5–6 класів закладів загальної середньої освіти (автори Гущина Н. І., Василяшко І. П.)
- 14.«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
15. «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 року №405)
7-9 класи**

№ п/п	Назва навчальної програми	
1	Українська мова	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
2	Українська література	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
3	Біологія	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 7-11кл.
4	Всесвітня історія	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 6-11кл.
5	Географія	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 6-10кл.
6	Зарубіжна література	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
7	Інформатика	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
8	Історія України	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-

		12кл.
9	Математика	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
10	Мистецтво	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-8кл.
11	Основи здоров'я	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9кл.
12	Природознавство	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-6кл.
13	Трудове навчання	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9кл.
14	Фізика	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 7-9кл.
15	Фізична культура	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.
16	Хімія	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 7-11кл.
17	Іноземні мови	програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-12кл.

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 408 дод№ 2,3)
10 класи

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська література	Рівень стандарту
2.	Українська мова	Профільний рівень
3.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
4.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
5.	Історія України	Рівень стандарту
6.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7.	Географія	Рівень стандарту
8.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
9.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
10.	Захист України	Рівень стандарту
11.	Інформатика	Рівень стандарту
12.	Хімія	Рівень стандарту
13.	Технології	Рівень стандарту
14.	Фізика і астрономія. авт.Локтева	Рівень стандарту
15.	Фізична культура	Рівень стандарту

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказом МОН від 20.04.2018 року дод. №2,3)**

11 клас

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	рівень стандарту
1.	Українська література	рівень стандарту
2.	Математика(алгебра і початки аналізу та геометрія)	рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	рівень стандарту
4.	Історія України	профільний рівень
5.	Географія	рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	рівень стандарту
7.	Захист України	рівень стандарту
8.	Інформатика	рівень стандарту
9.	Біологія і екологія	рівень стандарту
10.	Хімія	рівень стандарту
11.	Технології	рівень стандарту
12.	Фізика і астрономія авт. Локтева	рівень стандарту
13.	Фізична культура	рівень стандарту

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання - дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки- семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами,

розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками,

схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою у II семестрі** на підставі рішення педагогічної ради

(протокол №1 від 30.08.2023р.).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти. У 5 класі НУШ – вересень – жовтень адаптаційний період- вербальне оцінювання з листопада 12 бальне оцінювання.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання** виражаються **вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи**. **Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні** судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання **фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам**.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік** визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.